

[Johs. Hansen.]

selv; ikke blot fordi denne Valgretsalders er indført i en Række Lande, hvor Befolkningen ikke er politisk mere moden eller udviklet end herhjemme, men naar Myndighedsalderen indtræder ved de 21 Aar, er det i mine Øjne en naturlig Følge heraf, at Valgret bliver givet fra samme Alder. Den, der har naaet Myndighedsalderen, faar derved Adgang til at træffe Afgørelser og disponere paa Omraader, der kan have meget vidtrækkende Betydning ikke alene for ham selv, men ogsaa for andre, og faar derved en Myndighed i adskillige Tilfælde, som er større end den, der ligger i, at han er i Stand til at deltage i Afstemningen paa en Valgdag. Jeg vil ogsaa mene, at jo forholdsvis talstærkere de ældre Vælgerklasser af Befolkningen bliver, des mere er det paa sin Plads, at ogsaa 21—25-aarige faar den Valgret, de med Rimelighed har Krav paa.

Naar saa den højtærede Minister udtaler, han finder det rigtigst, at Valgretsalders er den samme ved Folketingsvalg som ved de kommunale Valg, vil jeg minde om, at man i sin Tid havde 25 Aars Valgretsalders ved de kommunale Valg, længe før man fik 25 Aars Valgretsalders ved Folketingsvalgene; videre om, at man i det hele taget paa forskellig Maade gennem Tiderne har gjort Forskel paa Valgretsbestigelserne til Folketingsvalg og Valgretsbestigelserne til de kommunale Valg, at man saaledes indførte Valgret for Kvinder og Tyende, som man dengang sagde, ved de kommunale Valg, længe før de fik det ved Rigsdagsvalg, og at man paa den anden Side har opretholdt Skattebestigelserne ved de kommunale Valg længe efter, at man har sluppet dem ved Rigsdagsvalgene. Det vil sige, at der altsaa ikke rent historisk set gennem Tiderne har løbet den Linie, at Valgretsbestigelserne har været de samme ved de to Arter af Valg, Folketingsvalg og Kommunevalg, og dette, at gøre Gennemførelsen af 21 Aars Valgretsalders ved Kommunevalg afhængig af, hvad Resultat man kommer til for Rigsdagsvalgrettens Vedkommende, vil betyde, at man nu skyder den ud et Stykke Tid, og at de Kommunevalg, vi skal have til Foraaret, bliver paa de gamle Vilkaar, uanset, om man maaske ret snart kommer til det Resultat, at Valgretsalders skal sættes ned, og uanset, at der er Grund til at tro, at der i den danske Befolkning — ifølge de Tanker, Partierne har givet Udtryk — er en overvejende Stemning for at gennemføre 21 Aars Valgretsalders, ogsaa til Kommunevalg.

Hvad Skattebetalingsspørgsmaalet an-

gaar, vil jeg gerne over for den højtærede Ministers Bemærkninger gøre opmærksom paa den Linie, der efter min Mening har løbet gennem Tiderne paa dette Omraade, idet man oprindeligt, da man i 1866 fik den gennemsete Grundlov og næsten samtidig fik de kommunale Forfatningslove, dengang egentlig byggede paa det Princip, at man sagde: Stor Skatteyder — stor Valgret, lille Skatteyder — lille Valgret, og for Kommunevalgenes Vedkommende stadig siger: Slet ingen Skatteyder — slet ingen Valgret, men at Linien efterhaanden har vist sig at være den, at man har ladet disse Skattekrav falde fuldkommen ved Rigsdagsvalgene, saaledes at de Skatteprivilegier, man havde til det gamle Landsting, for længe siden er forsvundet. Det er jo ogsaa en Kendsgerning, at Befolkningen har mange andre Interesser, som berettiger den til at ønske at blive kommunale Vælgere, end det rent skattemæssige, at den Administration, Kommunerne udøver, er i saa nøje Kontakt med Lovgivningen herinde paa Rigsdagen, at det er en naturlig Tanke, at de, der vælger til Rigsdagen, samtidig ogsaa bør være Vælgere til de kommunale Raad, da disse i saa høj Grad arbejder med at administrere de Love, Rigsdagen har vedtaget. Jeg maa derfor fastholde den Betragtning, at naar man har Rigsdagsvalg uden Skattecensus af nogen Art, er det naturligt, at man søger at faa kommunale Valg paa samme Grundlag.

Hvad endelig Opholdsbestemmelsen angaar, ligger det saadan i Øjeblikket, at Kravet egentlig kun gælder nogle faa Maaneder, idet der kræves Ophold i Kommunen den 15. November forud for Valget, det vil sige en ca. 4—5 Maaneder, medens der efter vort Forslag kun kræves Ophold en Maanedes Tid. Heller ikke efter den nuværende Ordning kan Opholdsbestemmelsen saaledes siges at sikre, at man har været saa lang Tid i Kommunen, at man til Bunds kender dens Forhold eller gør det i samme Grad, som der kunde være Tale om i gammel Tid, da man skulde have været i Kommunen i mindst to Aar for at blive kommunal Vælger. Den nyankomne vil for øvrigt ogsaa, hvis han regner med at skulle blive i Kommunen i længere Tid, have en Interesse for Kommunens Forhold, som gør det rimeligt, at han faar Valgret, uanset om han har været i Kommunen nogle faa Maaneder kortere eller længere. Det vil i mine Øjne sige, at den nuværende Opholdsbestemmelse er et Rudiment af en gammel Regel, som var meget kraftigere, men et Rudiment, der i Øjeblikket har saare ringe Betydning. Jeg kan ikke se, at der er